

Lag

om ändring av lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om arbetarskyddssamarbete på arbetsplatsen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om arbetarskyddssamarbete på arbetsplatsen (44/2006) 4 b §, 4 d § 1 mom. 2 punkten samt 19, 19 a, 20, 44, 48 och 50 §, sådana de lyder, 4 b § i lagarna 524/2009, 1418/2016 och 1446/2016, 4 d § 1 mom. 2 punkten i lag 1418/2016, 19, 19 a och 20 § i lag 603/2013, 44 § i lag 1037/2015, 48 § delvis ändrad i lag 1327/2011 och 50 § i lag 216/2018, samt fogas till lagen nya 19 b och 21 a § som följer:

4 b §

Rätt att få uppgifter av myndigheter och av andra som sköter offentliga uppdrag

Arbetarskyddsmyndigheten har trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter rätt att för att rikta tillsynen eller i ett enskilt tillsynsärende få uppgifter som är nödvändiga för tillsynen över att lagen om beställarens utredningsskyldighet och ansvar vid anlitande av utomstående arbetskraft (1233/2006) iakttas, över att minimivillkoren för anställningsförhållanden följs samt över arbetsförhållandena och över anlitandet av utländsk arbetskraft

1) av en myndighet som avses i 4 § 1 mom. 1, 4 och 7 punkten i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet,

2) av Pensionsskyddscentralen, Sysselsättningsfonden och Olycksfallsförsäkringscentralen,

3) av pensionsanstalter och olycksfallsförsäkringsbolag, till den del pensionsanstaltens och olycksfallsförsäkringsbolagets uppgifter kan lämnas med en sådan fullgöranderapport som avses i lagen om Enheten för utredning av grå ekonomi (1207/2010).

Arbetarskyddsmyndigheten har trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter rätt att av Finansinspektionen få sådana uppgifter som behövs för skyddet av de personer i arbetsavtalsförhållande som avses i 71 a § i lagen om Finansinspektionen (878/2008).

4 d §

Rätt att lämna ut uppgifter till myndigheter och till andra som sköter offentliga uppdrag

Arbetarskyddsmyndigheten har, trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter, rätt att på eget initiativ lämna ut uppgifter om sådana misstänkta försummelser eller missförhållanden som arbetarskyddsmyndigheten har observerat i samband med tillsynen över efterlevnaden av lagen om beställarens utredningsskyldighet och ansvar vid anlitande av utomstående arbetskraft, tillsynen över att minimivillkoren för anställningsförhållanden följs eller tillsynen över anlitandet av utländsk arbetskraft

2) till Pensionsskyddscentralen, Sysselsättningsfonden, Olycksfallsförsäkringscentralen, Folkpensionsanstalten och arbetslöshetskassor,

RP 94/2021 rd

AjUB 12/2021 rd

RSv 138/2021 rd

4 kap.

Tillsyn över tekniska anordningars säkerhet

19 §

Återkallelse från marknaden och tagande ur bruk av tekniska anordningar

Ministeriet kan genom ett beslut enligt 18 § ålägga en tillverkare, importör eller försäljare av en teknisk anordning eller någon annan som släppt ut den tekniska anordningen på marknaden eller överlåtit den för att användas att återkalla den från marknaden eller, om anordningen överlåtit för att användas, att vidta behövliga åtgärder för att ta den ur bruk. Ministeriet kan även meddela beslutet så att det gäller någon annan fysisk eller juridisk person som omfattas av skyldigheter avseende tillverkning av tekniska anordningar, tillhandahållande av dem på marknaden eller ibruktagande av dem.

19 a §

Förstöring av tekniska anordningar

Om de förbud och ålägganden som avses i 18 eller 19 § inte kan anses tillräckliga och den tekniska anordningen kan medföra allvarlig risk för människor eller egendom, kan ministeriet ålägga tillverkaren, importören, försäljaren eller någon annan som släppt ut den tekniska anordningen på marknaden eller överlåtit den för att användas att förstöra en anordning som innehas av eller har returnerats till denne. Om det inte är ändamålsenligt att förstöra den tekniska anordningen, kan ministeriet bestämma att den ska göras obrukbar eller besluta om andra motsvarande förfaranden. Ministeriet kan även meddela beslutet så att det gäller någon annan fysisk eller juridisk person som omfattas av skyldigheter avseende tillverkning av tekniska anordningar, tillhandahållande av dem på marknaden eller ibruktagande av dem.

19 b §

Befogenheter i samband med onlinegränssnitt

Om en teknisk anordning medför allvarlig risk för människors hälsa, säkerhet eller egendom och det är nödvändigt för att undanröja den allvarliga risken, får ministeriet ålägga tjänsteleverantören att avlägsna innehåll som hänvisar till den tekniska anordningen från sin webbplats eller från något annat i artikel 3.15 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 om marknads kontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011 avsett onlinegränssnitt eller att visa slutanvändarna en tydlig varning när de använder onlinegränssnittet.

Om ett åläggande som avses i 1 mom. inte har iakttagits får ministeriet ålägga tjänsteleverantören att begränsa åtkomsten till onlinegränssnittet.

Ministeriet kan också meddela ett interimistiskt beslut som gäller tills ärendet är slutligt avgjort. Ministeriet ska avgöra ärendet skyndsamt.

Innan ministeriet meddelar ett sådant beslut som avses i 1—3 mom. ska det ge mottagaren av beslutet samt den fysiska eller juridiska person som omfattas av skyldigheter avseende tillverkning av tekniska anordningar, tillhandahållande av dem på marknaden eller ibruktagande av

dem tillfälle att bli hörd, utom i det fall att dessa inte kan höras så snabbt som ärendets bråds-kande natur nödvändigtvis kräver.

20 §

Information och hot

Ministeriet kan genom sådana beslut som avses i 18, 19 och 19 a § ålägga en skyldighet att inom en viss tid och på det sätt som ministeriet bestämmer ge information om de åtgärder som beslutet förutsätter, om en risk som är förknippad med en teknisk anordning eller med användningen av den och om rättigheterna för den tekniska anordningens innehavare. Ministeriet kan ålägga tillverkaren, importören eller försäljaren en skyldighet att ge information också när det har konstaterats att en teknisk anordning inte överensstämmer med kraven, men ett beslut enligt 18, 19 eller 19 a § inte meddelas därför att anordningarna i fråga inte längre innehas av tillverkaren, importören, försäljaren eller någon annan som släppt ut den tekniska anordningen på marknaden eller överlåtit den för att användas, och det finns vägande skäl som sammanhänger med säkerhet och hälsa att meddela ett åläggande att ge information.

Ministeriet kan förena den skyldighet som ålagts genom ett beslut enligt detta kapitel med vite eller med hot om tvångsutförande eller hot om avbrytande. Bestämmelser om vite samt om hot om tvångsutförande och hot om avbrytande finns i viteslagen.

Ministeriet får i ett sådant beslut som avses i detta kapitel bestämma att beslutet ska iakttas trots ändringssökande.

Ministeriet ska informera Europeiska kommissionen och vid behov de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen om ett beslut enligt 18 § 2 mom. i enlighet med bestämmelserna om anmälan i unionens lagstiftning eller någon annanstans. Ministeriet ska också sköta förfarandet för underrättelse om tekniska anordningar som medför allvarliga risker och annat informationsutbyte i enlighet med bestämmelserna om detta i unionens lagstiftning eller någon annanstans.

21 a §

Rätt att skaffa tekniska anordningar under annan identitet för att undersöka dem

Regionförvaltningsverket och ministeriet har rätt att i undersökningssyfte skaffa en teknisk anordning under annan identitet om det är nödvändigt för tillsynen över den tekniska anordningens överensstämmelse med kraven. Vad som föreskrivs i 21 § 2 mom. tillämpas också när en teknisk anordning har tagits för undersökning under annan identitet.

Tillverkaren, importören, försäljaren eller någon annan som släppt ut den tekniska anordningen på marknaden eller överlåtit den för att användas samt den personuppgiftsansvarige som avses i artikel 4.7 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) ska underrättas om användningen av annan identitet så snart det är möjligt utan att syftet med användningen av annan identitet äventyras.

44 §

Sökande av ändring i beslut av arbetarskyddsmyndigheten

Bestämmelser om sökande av ändring i förvaltningsdomstol finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019). Besvaren ska behandlas skyndsamt.

Förutom vad som någon annanstans i lag föreskrivs om dem som har rätt att anföra besvär, får arbetarskyddsfullmäktigen anföra besvär över ett beslut om att bevilja tillstånd att avvika från de krav som föreskrivs för att skydda arbetstagare.

Ändring i ett temporärt användningsförbud enligt 16 § 2 mom., ett temporärt förbud enligt 18 § 4 mom. eller ett interimistiskt beslut enligt 19 b § 3 mom. får inte sökas genom besvär. Över ett sådant beslut av förvaltningsdomstolen som enbart gäller verkställighet får besvär anföras hos högsta förvaltningsdomstolen endast i samband med huvudsaken.

Bestämmelser om sökande av ändring i ett beslut av regionförvaltningsverket som gäller sådana tillstånd till undantag som avses i 9 § i lagen om arbetsrådet och om vissa tillstånd till undantag inom arbetarskyddet (400/2004) finns i den lagen.

48 §

Skyldighet att göra förhandsanmälan

Arbetsgivaren eller någon annan som ansvarar för verksamheten ska lämna arbetarskyddsmyndigheten en anmälan om asbestarbete, annat än tillfälligt byggnadsarbete och annat motsvarande arbete som orsakar särskilda risker för olycksfall eller olägenheter för hälsan samt om arbetets art och hur länge arbetet pågår.

Förhandsanmälan om asbestrivningsarbete ska innehålla uppgifter om namnen på de arbetstagare som används i arbetet, hur arbetstagarnas hälsa lämpar sig för asbestarbete, datum för arbetstagarens senaste hälsoundersökning, information om giltighetstiden för undersökningen samt övriga behövliga uppgifter.

Närmare bestämmelser om arbete eller verksamhet som ska anmälas, innehållet i anmälan och anmälningstid samt om andra förfaranden får utfärdas genom förordning av statsrådet.

50 §

Polisanmälan och behandling av anmälan

Finns det sannolika skäl att misstänka att någon har begått en gärning som utgör brott enligt en lag som omfattas av arbetarskyddsmyndighetens tillsyn eller enligt 25 kap. 3 eller 3 a §, 44 kap. 1 § 1 mom. 3 eller 8—10 punkten eller 47 kap. i strafflagen (39/1889), ska arbetarskyddsmyndigheten anmäla detta till polisen för förundersökning. Anmälningsskyldigheten i fråga om gärningar som avses i 25 kap. 3 och 3 a § samt 44 kap. 1 § 1 mom. 3 och 9 punkten i strafflagen gäller bara fall där någon har handlat i strid med minimivillkoren för anställningsförhållandet eller bestämmelser som gäller säkerhet och hälsa i arbetet, eller där det är fråga om en teknisk anordning som omfattas av arbetarskyddsmyndighetens tillsyn. Anmälan behöver emellertid inte göras om gärningen med beaktande av omständigheterna ska anses vara ringa och allmänt intresse inte kräver att en anmälan görs.

Vid förundersökningen av en i 1 mom. avsedd gärning som omfattas av anmälningsskyldighet ska arbetarskyddsmyndigheten beredas tillfälle att bli hörd. Åklagaren ska bereda arbetarskyddsmyndigheten tillfälle att avge utlåtande innan åtalsprövningen avslutas. Arbetarskyddsmyndigheten har rätt att närvara och yttra sig vid den muntliga förhandlingen i ärendet vid domstol.

Vad som föreskrivs i 1 och 2 mom. gäller inte olovligt anlåtande av utländsk arbetskraft som avses i 47 kap. 6 a § i strafflagen. Särskilda bestämmelser gäller för anmälningsskyldigheten i fråga om utlänningars arbete och för hörande av arbetarskyddsmyndigheten.

Denna lag träder i kraft den 15 november 2021.

Helsingfors den 5 november 2021

Republikens President

Sauli Niinistö

Social- och hälsovårdsminister Hanna Sarkkinen